

Referat despre prezenta lui Stefan cel Mare in trilogia Fratii Jderi

Chiar daca numele lui Stefan cel Mare nu apare in titlu, prezenta lui se simte in fiecare pagina a romanului, devenind coplesitoare.

inca de la inceput, la hramul manastirii Neamt, imaginea voievodului tinde spre sacru:

In 1469, "Voda Stefan calcand atunci in al patruzecilea an al varstei, avea obrazul ars proaspat de vantul de primavara. Se purta ras, cu mustata usor caruntita- Avea o puternica strangere a buzelor si o privire verde, taioasa.

Desi scund de statura, cei dinaintea sa, opriti la zece pasi, pareau ca se uita la el de jos in sus". inca din prima scena, proiectat pe lumina, Stefan poarta parca o aura de sfintenie; "Siragurile dintai pareau a nu cuteza sa ridice fruntile catre stralucitul chip al domniei".

Asemeni zeilor din Olimp, el se trage din stramosi deosebiti de oamenii de rand, caci - spune Amfilohie Sendrea - "Dragos Voievod, cel dintai si Bogdan Voievod, cel de al doilea, au fost legati cu juramant infricosat si li s-a pus cu foc pe umarul stang, pecete, si au fost trimisi dincoace de munti, la marginea lurrtii ca sa tocmeasca apararea crestinatatii"; insusi voievodul are o taina cunoscuta doar de cativa curteni: "Caci Maria Sa are pecete pe bratul sau drept si legamant sfant".

De la inceput, aflam ca Stefan este un initiat, deoarece "este o poveste cum ca parintele sau Bogdan l-a blagoslovit in taina la o biserica din muntele Atosului, ca sa se ridice in zilele lui cu puteri mari de osti si sa bata razboi cu spurcatii ismailiteni". Cuviosul Nicodim il compara cu Arhanghelul sortit sa ucida "fiara".

Desi este un invatat care a sorbit din izvoarele intelepciunii Orientului, Stefan nu se considera desavarsit. De aici, clipele de retragere din lume cand domnul se trudeste sa dezlege intrebarile fara de raspuns ale "Cartii neamului sau", meditatie constituind-uri-mod de purificare si de intelegere superioara a istoriei; de aici, regresiuinea in natura primara, cand voievodul incearca sa dea de urma pustnicului vietuitor in muntele ascuns; iar daca trupul slabit de ani n-a fost gasit, langa pestera, oamenii domniei gasesc "iarba pustnicului" - echivalent al "Crengii de aur" cu virtuti miraculoase; epoca de plenitudine a lui Stefan se va desfasura sub semnul atotputernic al acestei embleme.

Stefan a gasit tara in saracie si "a batut razboi" cu cei care impiedicau procesul de centralizare a statului, iar pe cei care unelteau impotriva tarii, domnul i-a pedepsit in numele linistii ei.

Impresioneaza in aceasta figura de proportii magnifice maretia telului propus: izbavirea crestinatatii de primejdia otomana, ideal pe care o viata nu-l poate cuprinde. De aici, proiectarea eternitatii peste dimensiunile umanului.